ORAS

Numatoma: Giedra. Temperatūra ta pati.

Vardodienis: Valentinas. Saulis. Žynė.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEB 15 1940 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

MINĖJIMAS

Prancūzų kariuomenė okupavo Klaipėdos kraštą 1920 m. Berlyne vokietukai išmetė iš veterinarijos mokyklos lietuvius studentus 1932 m.

LIV. METAI. 37 (1,014) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1940 VASARIO-FEBRUARY 14 D. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Linkolno gerbimas
Gerbkime savuosius
Organizacijos ir veikla
Savanoriai kankiniai

PIJUS BUKŠNAITIS

Užvakar šventėme Linkolno gimtadienį. Visa šalis buvo pasipuošusi vėliavomis. Buvo paradai ir pramogos šiam didžiam amerikonui pagerbti. Linkolno paveikslai puošė laikraščių puslapius.

Amerika dabar moka pagerbti savo didvyrį.

O buvo laikai, kuomet Linkolnas nebuvo gerbiamas.

Jis turėjo daug priešų.

Jis vedė brolžudišką karą.

Jis buvo nužudtas.

Bet jo darbai, jo nuopelnai visos tautos labui likosi įamžinti tautos istorijoje. Už juos gerbia Linkolną kiekvienas amerikonas, nepaisant tikybos ar politinių nusistatymų skirtumo.

Mes, lietuviai, irgi turime savo Linkolnus. Tiesa, mūsų Linkolnai nėra taip didelio masto, kaip Abraomas Linkolnas, nes mūsų tauta irgi nėra taip didelė, net labai daug mažesnė už tautą, kuriai vadovavo Linkolnas. Bet vis tik mes turėjome ir turime tokius vyrus, kurie besikuriančiai Lietuvos valstybei pasidarbavo nė kiek nemažiau, kaip kad Linkolnas pasidarbavo savo šaliai.

O ar gerbiame mes tuos didvyrius už tai?

Rodosi, kad ne. Ir ne tik kad negerbiame, bet dar peikiame, kodėl jie nesielgia kaip Stalinas, kaip Mussolini, ar taip, kaip mes norėtume!

Štai netoli Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo diena. Ar pasirodysime, kad mes nemenkiau kultūringi už amerikonus ir mokame pagerbti savuosius Linkolnus?

Asmenys išmiršta. Organizacijos išnyksta. Bet jų darbai — šaliai ir žmonijai naudingi darbai — pasilieka.

Štai Brooklyne turėjome kai kurias labai veiklias lietuvybės palaikymo dirvoje organizacijas. Kur jos?

Buvo Simano Daukanto Dramatiška D-ja, vaidinusi scenoje svarbiuosius dramos kūrinius. Buvo Liaudies Mokykla, teikusi mokslo paskaitas. Buvo Filmų Bendrovė, gaminusi lietuviškas filmas ir apkeliavusi keliais atvejais visas lietuvių kolonijas. Buvo Lietuviškų rekordų bendrovė, kuri, tiesa, mirė begimdama. Buvo Meno Teatras, kurio irgi dabar pasigendama, ir kt.

Jų nėra. Bet jų darbai neturėtų nueiti į užmaršą. Ir ne tik tas. Jos turėtų atgyti ir vėl veikti taip, kaip veikia Operetės Draugija, kurios naujai atgaivintas choras jau spėjo gražiai užsirekomenduoti viešose pramogose.

Skaitydami šventųjų gyvenimus, randame pasakojimus apie kančias mėgstančius žmones. Kurių kiti nekankindavo, tie patys save įvairiais būdais kankino.

Tokiais savanoriais kankiniais dabar darosi lenkai.

Sakoma, šuo ir kariamas pripranta. Turbūt ir lenkai pripratę būt kankiniais per virš šimtą metų išbuvę politinėje rusų nelaisvėje. Dėl to ir dabar jie negali nurimti. Pasprūkę iš hitlerininkų nagų į Lietuvą, jie čia kuria slaptas organizacijas nuversti su ginklo pagalba juos priglaudusią vyriausybę. Jie lyg prašyte prašosi: Pakankinkite mus.

Na, jei jau taip labai jie to nori, tai Lietuvos Vidaus Reikalų ministras generolas Skučas andai pasakė: "Jokia svetimo elemento priešvalstybinė veikla nebus toleruojama."

MOKESTININKŲ ARMIJA ATAKUOJA N. Y. VALSTYBĖS VYRIAUSYBĘ

Į Albany suvažiavo 6,500 piliečių protestuoti prieš vyriausybės siūlomą mokesčių pakėlimą

ALBANY, N. Y. — Linkolno gimtadieny suvažiavo į New Yorko valstybės sostinę 6,500 piliečių protestuoti prieš vyriausybės siūlomą mokesčių padidinimą.

Minia paradavo gatvėmis su iškeltomis vėliavomis ir parašais, demonstravo prieš Valstybės Kapitolių ir pagaliau susirinko į milžinišką 10-jo pėstininkų pulko kareivinę. Čia atvyko valstybės Įgalstūros atstovai ir biudžeto komisijos. Buvo suregistruota net 500 kalbėtojų.

Prasidėjus kalboms pasirodė, kad ne visi kalbėtojai yra nusistatę prieš mokesčių didinimą. Vieni kalbėjo už, kiti prieš. Visas popietis praėjo nuolatiniuose baubimuose ir švilpimuose, taikomuose nepatinkamiems kalbėtojams. Vieni reikalauja išbraukti iš biudžeto $13,500,000 skiriamus mokyklų paramai ir sumažinti algas valstybės tarnautojams. Kiti reikalauja panaikinti reikalavimą pakelti "Income Tax" mokesčius $15,000,000.

KARAS NEPPADIDINO AMERIKOS ŽIBALO EKSPORTĄ

WASHINGTON. — Kilus Europoj karui buvo manoma, kad gasolino ir kitų žibalo produktų eksportas iš Amerikos žymiai padidės, kaip kad buvo Didžiojo Karo laikais.

Nepaisant, kad karo reikalams reikia daug daugiau gasolino, alyvos ir kitų tepalų, negu 1914 m. Vienok šiame Europos kare perkama iš Amerikos mažiau žibalo, negu prieš karą. Per keturis mėnesius prieš karą iš Amerikos išgabenta žibalo produktų už $127,398,872, o per pirmuosius keturis karo mėnesius — tik už $127,090,175.

LAIVYNUI IŠLEISTA KETVIRTIS BILIJONO DOLERIŲ

WASHINGTON. — Laivyno Departamentas paskelbė varžytines kreiserių Cleveland ir Columbia statybos kontraktams. Su šiais kontraktais pasibaigs 1933 m. nustatytas laivyno didinimas. To didinimo darbams tik per šiuos fiskalius metus išleista $255,000,000. Viso iki birželio 30 d. bus išleista $1,3350,000,000.

Svarbiausios išlaidos bus šešiems karo laivams po 35,000 tonų ir dviem po 45,000 ton. talpos. Ši pirmaeilė laivyno linija kaštuos arti 631,000,000 dol.

TURKIJA SUSITARĖ SU ITALIJA

ISTANBUL. — Turkija galutinai susitarė su Italija dėl prekybos. Einant sutartimi, Italija išstums vokiečius iš savo rinkų ir glaudžiau susiartins su Prancūzija.

TORNADO UŽMUŠĖ 17

ALBANY, Georgia. — Perėjęs sekmadienį per šį miestą oro sūkurys užmušė vieną baltą moterį ir šešioliką negrų. Per tris šimtus asmenų sužeista. Nuostolių padaryta iki devynių milijonų dolerių.

BEVARDIS JUBILIEJUS

NEW YORK. — Nustatytais laikotarpiais švenčiama įvairių vardų jubiliejai: mediniai, geležiniai, sidabriniai, auksiniai, deimantiniai ir kt. Bet Japonijos imperijos sukaktuvių jubiliejui, kurį pereitą sekmadienį šventė New Yorke 250 japonų, vardo neišteko. Jie šventė 2600 metų sukaktuves nuo Japonijos imperijos įsikūrimo.

PABĖGĖLIAI NESIBIJO KARO JŪROSE

NEW YORK. — Iš Anglijos atplaukė Cunard White Star Line garlaivis Georgic su 339 keleiviais. Jų dvylika — Amerikos piliečiai, ir 255 pabėgėliai iš Europos. Kelionė buvo labai audringa ir truko vienuolika dienų. Bet pabėgėliam toji kelionė rodėsi tikru malonumu, lyginant su tuo, ką jie kentėjo Europoje.

RADO KŪDIKĮ IŠMATŲ STATINĖJE

BROOKLYN, N. Y. — Pereitą sekmadienį Petras Musso, 717 Bushwick Ave., vadžiojo savo šunį prasivėdinti. Ties 545 Hart Street šuo pradėjo loti prie pelenų statinės. Pažvelgęs į statinę, Musso rado tik ką gimusią mergaitę, įvyniotą į paklodę. Kūdikis nugabentas į Šv. Katerinos ligoninę sunkiai serga nuo peršalimo.

ATBĖGO Į AMERIKĄ PASIKARTI

NEW YORK. — Odos ligų specialistas, tarnavęs prie Friederick Wilhelm universiteto Berlyne, daktaras James Cohn, prieš pusantrų metų pasprūko iš Vokietijos su savo žmona ir dviem vaikais. New Yorke jis bandė gaut leidimą daktarauti, bet neišlaikė kvotimų ir pereitą sekmadienį pasikorė savo namuose 299 Riverside Drive.

MIRĖ VAIRUODAMAS AUTOMOBILĮ

NEW YORK. — Sveikatos Departamento inspektorius Edward Kronke, 70 m. vakar mirė vairuodamas savo automobilį gatvėje Hull avenue, Bronx. Inspektorius mirė širdžiai sustojus, bet jo automobilis nesustojo ir atsimušė į pirma važiuojantį kitą automobilį. Važiavusi su Krone moteris susižeidė galvą.

Mirė nuo automobilio dujų

BRONX, N. Y. — Vakar rastas garaže negyvas Charles Johnson, 50 m. Jis mirė nuo einančių iš automobilio smalkių.

Suomijos gynėjai. — Suomijos prezidentas Kyosti Kallio ir suomių armijos vyriausias vadas, generolas Gustav Karl Mannerheim dabar sekmingai ginasi nuo Sovietų raudonosios armijos. Generolas Mannerheim vadovavo suomių armijai ir 1918 m., kuomet bolševikai buvo išvaryti ir Suomija atgavo savo nepriklausomybę.

KOVOS SUOMIJOS FRONTE DIDĖJA; ABI PUSĖS GIRIASI LAIMĖJIMAIS

Naujame ruože suomiai atmušė rusų puolimą su 150 tankų; rusai sako paėmę jau 32 fortus

HELSINKI, vasario 13 d. — Jau trylinkta diena, kai rusai nesiliauja puolę Mannerheimo Liniją Karelijoje. Nepaisant nepasisekimų, puolimai ne tik nesilpnėja, bet vis didėja.

Begalinis ginklų ir žmonių gyvybės nepaisymas rodo, kad Raudonosios Armijos vyriausybė tikrai pasiryžusi pralaužti Mannerheimo Liniją, nors pirmiau buvo manoma, kad rusai tik stengiasi nusilpninti ir paalsinti suomius, kurie netekę amunicijos ir rezervų, bus priversti pasiduoti.

Suomių karo vadovybė praneša, kad pradėtuose dar vasario 1 d. puolimuose rusai turėjo labai didelių nuostolių. Nepaisant to, jie dabar bombarduoja visą liniją sunkiąja savo artilerija, tankais, lėktuvais, atakuodami keliomis naujomis divizijomis. Smarkios kautynės eina tarp ežero Muolaa ir upės Vuoksi, kur rusai bando prasimušti su 150 tankų.

Rusų karo vadovybė iš Leningrado praneša, kad Raudonoji Armija Karelijoje paėmusi jau 32 fortus, 230 kulkosvaidžių ir 82 kanuoles. Dėl blogo oro raudonieji lėktuvai negalėję atlikti tinkamos žvalgybos.

ANGLIJA VĖL PIRKS AMERIKOS TABAKĄ

WASHINGTON. — Prekybos sluoksniuose gauta žinių, kad Anglija ketinanti atnaujinti sutartį su Jungtinėmis Valstybėmis vėl importuoti iš Amerikos tabaką. Dėl tabako importo sustabdymo šių metų pradžioje, Anglija neteko žymios muitų dalies, kas labai atjausta valstybės ižde.

SIŪLO KOLONIJĄ PABĖGĖLIAMS

CHICAGO. — Kalbėdamas Standard Club bankiete Chicagoje buvęs prezidentas Herbert Hoover pasiūlė sudaryti šiais metais fondą pabėgėlių kolonijai steigti. Manoma surinkti 25 milijonus dolerių. Vien tik Chicagos miestas žada suaukoti 2,250,000.

Hooverio nuomone, tokia kolonija būtų tinkamiausia įsteigti centralinės Afrikos aukštumose. Ten lengvai tilptų 10,000,000 pabėgėlių iš Vokietijos, Lenkijos, Čechoslovakijos ir kitų nukentėjusių dėl Europos karo šalių.

KARAS CHINIJOJE

HONG KONG, vasario 12 d. — Japonų armijos vadovybė Pietų Chinijoje užginčijo chiniečių pasigyrimą apie pergales Kwangsi provincijoje paskelbdama, kad puolimai ant 34 chiniečių divizijų "pilnai pasisekė."

Chinijos karo vadai pareiškė, kad mūšius Kwangsi provincijoje laimėjo chiniečiai. Trijų dienų kautynėse jie užmušę 16,000 japonų kareivių.

RUSAI NEPAISO ROOSEVELTO KRITIKOS

MASKVA. — Sovietų laikraščiai pranešė skaitytojams, kad Amerikos prezidentas Roosevelt siunčia į Europą Sumner Welles sužinoti tikrą karo padėtį. Kadangi Rusija norinti taikos, tad Welles misija gal šiuo laiku būtų ir pageidaujama, jei ne trys svarbiausios kliūtys. Pirmoji — kad prezidentas Roosevelt ir jo vyriausybė esą aiškūs alijantų šalininkai, o antroji — kad prezidentas aiškiai pritarias Suomijai. Bet apie prezidento Roosevelto kalbą, kurioje buvo kritikuojama Sovietų Sąjunga, laikraščiai nieko nesako.

NACIAI NEPASITIKI WELLES MISIJA

BERLIN. — Sekmadienio laikraščiuose pasirodė trumputė žinia apie Sumner Welles misiją į Europą taikos reikalais. Žiniose sakoma, kad "Washingtonas nori gauti tikrų informacijų."

APRIMUSI PALESTINA

JERUZALĖ. — Prasidėjęs Europos karas sulaikė plaukiantį iš svetur finansavimą skatinantį arabus kelti revoliuciją prieš žydus. Nekiršinami arabai dabar lankosi į žydų miestus, perka reikmenis žydų krautuvėse, lankosi į kino teatrus, kavines ir kt. Pradedama manyti, kad jei kitos valstybės vėl nepradės kurstyti arabus, Palestinoje užviešpatauts pilniausia taika.

LENKAI BANDO SMURTĄ LIETUVOJE; VYRIAUSYBĖ ĮSPĖJA SMURTININKUS

Likviduotos dvi lenkiškos organizacijos, siekusios ginklo pagalba priešvalstybinio smurto

KAUNAS. — Vidaus reikalų ministras gen. Skučas viešame pareiškime, tarp kitko pasakė, kad iki šiol Vilniuje susektos ir likviduotos dvi lenkiškos organizacijos, kurios siekė ginklo pagalba smurto. Žymi dauguma ateiviai. Saugant neutralitetą, jokia svetimo elemento priešvalstybinė veikla nebus toleruojama. Šio sąmokslo kaltininkai perduoti teismui nubausti. Vilniaus krašte viešpatauja tvarka ir ramybė. Daugumas gyventojų padėtimi patenkinti, įvertina Lietuvos vyriausybės darbus Vilniaus krašte ir yra visiškai lojalūs, bei smerkia atėjūnų diversinius pasirengimus.

Įvedama darbo prievolė viešiesiems miško darbams Vilniaus, Švenčionėlių ir Trakų apskrityse. Be to priimami ir darbo savanoriai.

Vasario 8 d. iškilmingai atidarytas Vilniaus Universitetas. Prof. Mykolas Biržiška perėmė rektoriaus pareigas.

PRANCŪZIJOS DARBININKAI VADINA STALINĄ MELAGIUM

PARIS. — Prancūzijos Generalinė Darbo Federacija, kuri per daug metų buvo kairiausioji partija, aštriai papeikė Rusiją ir Vokietiją šiomis dienomis išleistame atsišaukime, kuriame sako:

"Hitleriškos Vokietijos žiaurumai užimtose šalyse visada buvo peiktini, bet vėliausios skerdynės Lenkijoje sukėlė viso pasaulio darbininkų pasipiktinimą. O Sovietų vyriausybė ten elgiasi irgi taip, kaip naciai. Prancūzijos darbininkai patyrė, kad kuomet Stalino agentai sakosi kalbą darbininkų vardu — jie meluoja. Hitleris su Stalinu susidraugavo vienoduose nusikaltimuose ir abudu maudosi nekaltuose kraujuose."

ŽYDAI SIUNČIA LIETUVON PAGALBĄ SAVIESIEMS KARO TREMTINIAMS

Lietuvos ir Lenkijos Žydų Federacijos susijungė bendrai veiklai gelbėti pabėgėlius ir tremtinius

NEW YORK. — Lenkijos Žydų Federacija laivu "Gundega" Lietuvon išsiuntė naujų ir senų drabužių pabėgėliams žydams, viso 11,600 svarų. Be to, gavę vienos žydų jaunimo organizacijos iš Vilniaus prašymą, kabeliu persiuntė jai 500 dolerių.

Lietuvos Žydų Federacija, nors ir žymiai mažesnė, jau išsiuntė kelias dideles siuntas drabužių iš Bostono, Philadelphijos ir New Yorko. Siuntė ir pinigais, viso 1,400 dol., iš jų 1,000 dol. per Lietuvos Gen. Konsulatą.

Abiejų Federacijų akcija bus žymiai praplėsta ir išvystyta.

SUSIDŪRĖ DU LAIVAI

HALIFAX, Kanada. — Anglijos prekinis laivas Comedian, 5,122 tonų talpos, susidūrė su kitu prekiniu laivu Koranton, 6,695 tonų talpos netoli Halifaxo uosto. Comedian labai sugadintas ir parvilktas į uostą. Jo įgulą, palikusią laivą, paėmė Koranton ir taip pat atgabeno į uostą.

MIRĖ KANADOS GENERALGUBERNATORIUS

MONTREAL, vasario 12 d. Royal Victoria ligoninėje vakar mirė Kanados general gubernatorius Lordas John Buchan Tweedsmuir, 64 m., po trečios operacijos galvoje.

Pereito antradienio rytą lordas Tweedsmuir, apsvaigęs savo maudynėje, pargriuvo ir prasimušė galvą į vonios briauną. Iš pradžių nebuvo manoma, kad šis susižeidimas bus mirtinas, bet kai lordas pradėjo silpnėti, teko daryti galvoje net tris operacijas, kurios ligonio neišgelbėjo nuo mirties.

ATLETŲ KONTESTAS SUOMIJOS NAUDAI

STOCKHOLM, Švedija. — Sulaukęs aštuoniasdešimts metų Švedijos karalius Gustaf V pereitą sekmadienį dalyvavo su tūkstančiais savo valdinių švedų ir suomių atletų rungtynėse, kurių pelnas skiriamas Suomijos nukentėjusiems dėl karo gyventojams.

Kuomet šis reikšmingas Švedijos viešas parodymas užuojautos užpultąjai Suomijai buvo demonstruojamas, laikraštis Aftonbladet ekstra laidoje padavė žinią iš Kauno, kad Sovietų armijos ir laivyno aukštoji vyriausybė pradeda rodyti aiškaus nepasitenkinimo Sovietų pirmininko ir užsienio reikalų komisaro V. M. Molotovo politika.

Žinioje sakoma, kad daugelis Sovietų laivyno Juodose Jūrose karininkų perkelta į kitas vietas dėl viešai pareikšto nepasitenkinimo Molotovo nusistatymu link Turkijos, per ką žymiau sumažėjęs Sovietų - Turkijos draugiškumas.

Tuo tarpu švedų policija nesiliauja kračiusi visoje šalyje komunistų namus, įstaigas ir biznius.

MOTERYS TURI VALDYT LIEŽUVĮ

LONDON. — Daug svarbių karo slaptybių sužino vokiečiai Anglijoje iš moterų pasikalbėjimų. Karo valdybos žiniomis Anglijoje suimta 36,000 vokiečių kilimo moterų. Vyriausybė rengia paradus ir viešas paskaitas, kuriose įrodoma, kaip pavojinga kalbėtis su svetimomis moterimis, ypač Londone, kur įtartinos moterys lankosi šokiuose, baruose ir viešbučiuose.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

DĖL PONO SUMNER WELLES KELIONĖS Į EUROPĄ

Pereitos savaitės pabaigoj Jungtinių Amerikos Valstybių Sekretorius Cordell Hull spaudos atstovams pareiškė, kad Jungtinės Valstybės, kartu su kitomis pasaulio neutralinėmis valstybėmis ruošia "ilgalaikinį" taikos planą, kuriuo numatoma visame pasaulyje įvesti naują pastovią ekonominę sistemą ir ginklų apribojimą.

Ryšium su tuo planu Jungtinės Amerikos Valstybės siunčia į Europą Valstybės sekretoriaus pagelbininką p. Sumner Welles, kuris aplankys Angliją, Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir svarbesnes neutralines valstybes. Ta proga p. Sumner Welles ištirs kiek galima tikėtis pritarimo ir kooperacijos iš dabar kariaujančių valstybių ir kiek neutralinės valstybės gali prisidėti įvesti Europoje naują ekonominę santvarką, kuri laiduotų ilgesniam laikui taiką. Valstybės sekretoriaus pagelbininkas išvažiuoja pirmiausia į Italiją vasario 17 d. laivu "Rex".

Iki šiol, matyt, apie tuos naujus taikos planus buvo tik Amerikos ir Europos diplomatiniuose kabinetuose kalbama, tačiau dabar, gavus kariaujančių valstybių palankius atsakymus, Amerikos vyriausybė ryžosi juos paskelbti viešai ir siųsti savo atstovą į Europą. Tai geras ženklas. Jeigu nebūtų jokios vilties Europoje pasiekti taikos, nors ji ir vadinama "pokarine", Jungtinės Valstybės savo atstovo, ypač tokio kaip p. Sumner Welles, nebūtų siuntusi į Europą. Taip pat aišku, kad jei vyksta valstybės sekretoriaus pagelbininkas, tai preliminariniai žingsniai tokioms deryboms jau paruošti. Neabejojama, juos atliko Amerikos pasiuntiniai Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir Italijoje. Todėl, mūsų manymu, ši p. Sumner Welles kelionė į Europą gali būti labai reikšminga, nežiūrint, kad Amerikos spaudoje bandoma jos reikšmę mažinti. Tas, aišku, daroma tikslu nesukelti perdaug didelių vilčių jog yra galimybių šį Europos karą baigti be didelio kraujo praliejimo.

Be to, dar iki šiol Europos karas nėra įsisiūbavęs. Viena ir kita kariaujančių valstybių pusių, tarytum kažin ko laukdamos, vengia stipresnių smūgių karo lauke. Faktinasis karas iki šiol vyksta diplomatų kabinetuose, propagandos ministerijose ir ekonominiuose frontuose. Tas karas yra tarytum koštuvas, iškošia dabar tas priežastis, kurios vedė prie karo ir tarptautinių kivirčių.

Kad tos priežastys buvo ir yra daugiau ekonominio pobūdžio, jau seniai aišku, bet ir jas reikėjo pagrindinai iškošti. Atrodo, kad dabar tas laipsnis jau pasiektas.

Nors šiais laikais sunku ir beveik neįmanoma išanksto numatyti pasaulinius ekonominius ir politinius įvykius, tačiau p. Sumner Welles kelionė į Europą atrodo, yra grūdas, iš kurio gali išdygti "taikos javas".

TRUMPAI ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Lenkai vienijasi vakaruose

Iš Jugoslavijos yra pranešama, kad lenkai, kurių buvo subėgę šimtai tūkstančių į Rumaniją ir Vengriją, ypatingai buvusieji Lenkijos kariuomenės kariai, sakoma, kad kasdieną beveik po kelis šimtus civiliai apsirengę ir pro pačių nacių nosis slaptu būdu išsisukinėdami, sekmingai atvyksta į Prancūziją ir tiesiai į vakarų karo frontą, kur ten laukia lenkų karo štabas. Sakoma, kad fronte jau yra susidariusios kelios lenkų divizijos.

Rumanija ir Vengrija su džiaugsmu nori atsikratyti lenkų atėjūnu. Jiems duoda tokią progą nešdintis. Bet dabar, kada naciai jau tą dalyką susekė, tai daugiau bus sunku jiems iš tų valstybių pabėgti. Lenkai labai myli pasprūkti ir pasiekti vakarų frontą ir vėl nori tęsti karą su naciais.

"Dutčiai" pyksta ant karo

Holandai, arba kaip vadinami "dutčiai," Haague mieste, prie progos susirinkę valgykloje ir prie stalo susėdę įvairūs verslininkai ir bankieriai kalbėdami apie karo įvykius piktai keikia.

Pas juos dar iki šiol nesiranda reikalas pykti ant Prancūzijos. Bet jųjų nukreiptas didesnis piktumas, tai ant Anglijos ir Vokietijos.

Jie nenori matyti, kad nei Anglija nei Vokietija iš jų vienos taptų karo laimėtoja, būtų daug geriau, kad karas užsibaigtų lygiomis pusėmis. Tada būtų daug sveikiau visam pasauliui, kada nebeliktų nei viena nei kita kaipo didelė diktuojamų norų valstybė.

Šita valstybėlė užlaiko 350,000 kariuomenės, kuri atseina dvigubai į dieną ją užlaikyti. Bet nieko kito negalima padaryti. Karo šmėkla siaučia, o nacių norai nukreipti į užgrobimus kitų tautų žemių.

Vokietijai aliejus

Vokietija 1938 metais įsigabendavo iš svetur naudojimo aliejaus apie 5,000,000 tonų. Bet dabar per karo laiką, kada Anglija turi ją aptvėrus su savo keliais šimtais karinių laivyno retežiu, tai klausimas, iš kur dabar gauna Vokietija aliejų?

Sakoma, kad Rumanija prižadėjo pristatyti naciams 130,000 tonų aliejaus sausio mėnesyje. Tai jei būtų teisybė, tai per vieną metą priduotų net 1,600,000 tonų. Bet yra susekta, kad tik galėjo priduoti laike to laiko tiktai 30,000 tonų.

Kaltė yra tame, kad nėra užtektinai kubilinių vagonų tą aliejų vežti; geležinkelių susisiekimas irgi yra labai prastas ir Dunojaus upės užšalimas neleidžia baidokais vežti. O iš antros pusės, patys alijantai laiko Rumaniją suvaržę dėl aliejaus naudojimo.

Tada klausimas kyla, kiek Sovietų Rusija gali naciams priduoti aliejaus? Rusija 1938 metais išleido svetur aliejaus 1,200,000 tonų. Spėjama, kad Rusija gal gali naciams priduoti per vieną metą apie 7,000,000 tonų, bet kai ji pati dabar kariauja, tai kažin ar ji galėtų nacius aprūpinti nors ir su 2,000,000 tonų per vieną metą. Tokioj šaly, kaip Rusijoj, kur aliejaus randasi nuo 5,000,000 iki 10,000,000 tonų dėl išleidimo svetur ir tuom pačiu kartu per ištisus metus aliejus būna proporcionuojamas, ir kada ji pati dabar kariauja, tai spėjama, kad Rusijos aliejus suretins nacių karinę mašineriją.

Vincas J. Vyšnius.

KAIP ATSIRADO PRANCŪZIJOS GARBĖS ORDINAS

Prasidėjus naujam karui Europoje, dažnai girdime, kad vienas ar kitas karininkas ar žymus žmogus apdovantas Prancūzijos garbės ordinu. Įdomu kaip tas ordinas atsirado.

Apie Garbės Legijono ordino atsiradimą yra tokia apysakaitė.

Kai tik Napoleonas Bonapartas buvo paskirtas Pirmuoju Konsulu ir pradėjo daryti žygius Prancūzijos imperijai sukurti, atsirado visa eilė sąmokslų, kurių tikslas buvo nuversti Napoleono valdžią ir atstatyti respubliką. Vieną sąmokslininku grupė buvo pasivadinusi Filadelfiečiais. Tai buvo slapta organizacija su labai slaptu ritualu, ženklais, laipsniais, ir t.t.

Tos slaptos organizacijos simbolis buvo tam tikros formos kryžius ir nario numeris viduryje.

Bonapartas Garbės Legijono ordiną įsteigė kiek vėliau, negu atsirado filadelfiečiai. Kartą generolas Moreau, kuriam pavydėdavo Napoleonas, kalbėjo su savo draugais. Vienas jų pastebėjo, kad Moreau niekados negalės gauti tą naują ordiną. Moreau nusijuokė ir pasakė:

—Labai aš ir paisau! Bonapartas negali užgauti mane, jei nesutiks apdovanoti mane Garbės Legijono ordinu! Jis pats nė nesapnuoja kad aš esu to ordino vadas!

Ir tiesa: Moreau buvo didysis filadelfiečių komandoras o tos draugijos simbolis buvo Garbės Legijono simbolis. Kryžiaus viduryje yra ordino šūkis: "Honneur et Patrie" — "Garbė ir Tėvynė." Toks pat šūkis buvo ir filadelfiečių draugijoje. Matyt visi gerai saugojo tą paslaptį, Napoleonas apie tai sužinojo tik po to, kai buvo pašalintas ir ištremtas į Šv. Elenos salą.

KOKIA BŪKLĖ ARČIAUSIA MIRTIES?

Pasiryžęs išaiškinti šitą klausimą vienas danų gydytojas tyrinėjo įvairias žmogaus organizmo būkles — miegą, apalpimą, narkozą — ir priėjo išvados, jog arčiausiai mirties žmogus esti toje būklėje, kuri trumpai akimirkai užvaldo organizmą tuo metu, kai stipriai nusičiaudome! Šituo momentu sustoja mušti širdis, plaučiai neveikia, stabteli ir visa kraujo apytaka. Visa tai tik trumpai sekundės daliai ir jau tuojau vėl viskas gerai, bet pats sučiaudėjimo momentas sukelia mūsų organizme būklę, kuri savo simptomais yra arčiausia mirčiai.

Įdomu, kad mirties tylai giminingiausia būklė yra triukšmingas nusičiaudėjimas...

—Iš buvusių Vilniaus geležinkeliuose apie 3,000 tarnautojų palikta tarnauti tik apie 300 ir jie, kol pramoks lietuvių kalbos ir susipažins su darbu mūsų geležinkeliuose, laikinai pasiųsti daugiausia į Kauno ir Kaišedorių geležinkelių stotis.

—Gruodžio 1 d. Lietuvoje buvo įregistruoti 67,083 radijo aparatai. Į tą skaičių neįeina kai kurios Vilniaus sritys.

SOVIETŲ DRAUGAI PRIEŠ PAGELBĄ SUOMIJAI

"Friends of Soviet Russia" (Sovietinės Rusijos Draugai Amerikoj) yra sena komunistų organizacija, kuri visada skelbdavo, ar teisingiau sakant, komunistų pasaką kartodavo, kad Rusija yra imperializmo priešas ir mažų tautų "draugas." Bet dabar, kai Rusija pati užpuolė mažą tautą, tai ir šioji draugija, kartu su visais komunistais, išėjo prieš tą mažą rusų užpultą tautą, prieš Suomiją. Vasario 7, Manhattan centre, jie turėjo masinį susirinkimą, apie 2,000 komunistų. Jie priėmė rezoliuciją prašyti Prezidento Roosevelto, kad jis **neduotų Suomijai jokios pagalbos,** kad tuo būdu **palengvinti Sovietų Rusijos imperialistams iššudyt mažą tautelę,** kurios gramozdiška Rusija viena nepajėgia nugalėti.

Kai Italija užpuolė Etiopiją, tie sovietiniai tipai labai daug kalbėjo už užpultą tautą. Taip pat jie kalbėjo ir už čekus. Bet suomių klausimu, jų širdis mažų tautų klausimu pasikeitė. Jei, daleiskim, Etiopiją ar Čekoslovakiją būtų užpuolus Rusija, tai jie tikriausiai būtų prieš užpultuosius išėję. Taigi jie yra, kaip ir pati Rusija, ne mažų tautų draugai, bet gryni ir vienintėliai komunistinio teroro ir despotizmo už pinigus parsidavę vasalai. Juk nėra ir niekada nebuvo biauresnio, imperialistiškesnio ir žiauresnio grobuoniškumo, kaip Rusijos prieš Suomiją. Rusija yra vienintėlė šalis, kurios gyventojų išmaitinimui nėra jokio žemės ar gamtos turtų trūkumo klausimo. Ji turi daugiau nei reikia. Jos grobuoniškumas dėl to net gamtos tos teise, kovoti už pragyvenimo priemonę yra nepateisinamas, kaip dalinai, sakysim, Italijos. Jie užpuolė grynai užkariavimo ir pavergimo arba žudymo tikslais. Dėl to, jie iššaukė viso pasaulio pasibiaurėjimą. Nežiūrint, kad didelė ir Amerikos visuomenės dalis taip pasibiaurėjo, kad skelbtų karą, jei ne politikierių bailumas, šie gaivalai drįsta tokį begėdišką reikalavimą prezidentui statyti. Tai rekordinis begėdiškumas.

D. Klinga.

LIETUVOS KUNIGAIKŠČIAI BŪDAVO VADINAMI KARALIAIS

Istorikas Jonas Matusas, pasiremdamas senais dokumentais, įrodo, kad ne tik Gediminas, bet ir Vytenis, Kęstutis su Algirdu ir Vytautas buvo vadinami Lietuvos karaliais. Vytenis pagal Dusburgą 1294 m. vadinamas "karalium" (rex Lethowinorum). Taip rašoma ne tik Dusburgo, bet ir Jarošino Sambijos kanauninko, Wigando Marburgiečio ir kitų kronikose.

Gedimino susirašinėjimuose, sutartyse su Rygos arkivyskupu, Ezelio ir Tartu vyskupais, Livonijos kryžiuočiais, Danijos viršininku, Ryga ir su domininkonų ir pranciškonų ordinų atstovais (1323 m.) vartojamas sakinys "Gediminas, Lietuvių karalius, siunčia ramybę Viešpatyje ir sveikinimą" (Gediminus, Lethowinorum rex pacem in Domino et salutem) ir naudojamas antspaudas, ir skipetru - kairėje, o po vaizdu parašas "Antspaudas Gedimino, Dievo malone Lietuvių ir Rusų karaliaus."

Turimas be to popiežiaus Jono XXII laiškas Gediminui iš 1323 m. birželio 1 d., adresuotas sekamai: "Jonas vyskupas etc... kilniam ir didingam vyrui Gediminui, Lietuvių ir daugumo Rusų garbingam karaliui" (excellenti et magnifico viro Gedeminne, Letwinorum et multorum Ruthenorum regi illustri). Popiežius ir kitais atvejais, pavyzd. tvirtindamas Gedimino sutartį su Livonijos valdovais, vartojo tą patį terminą, karalium Gediminą vadino ir popiežiaus pasiuntiniai, taip pat Lietuvos kaimynai — Livonijos ir Prūsijos vyskupai su tų valstybių viršininkais. Popiežius tais laikais ir buvo vienintėlis, turįs teisę suteikti arba atimti karaliaus titulą. Taigi karaliaus vardas ar rangas nebuvo susietas su vainikavimo apeigomis, o užteko kad jį praktikoje pripažino aukščiausias bažnyčios autoritetas.

Vokiečiu metraščiai ir Algirdą su Kęstučiu vadina karaliais. Jogaila, dar prieš tapdamas Lenkijos karalium, turėjo antspaudą su įrašu: "Jogaila, Dievo malone, karalius Lietuvoje" (rex in Lettow). Esą užtikta šaltiniuose, kad ir Vytautas taip būdavo tituluojamas. Taigi, kaip matyti, karaliaus Mindaugo titulas buvo perėjęs ir jo įpėdiniams. Tik po Krėvos unijos, Lenkijos politikai ėmę griežtai skirti karaliaus ir didžiojo kungaikščio terminus ir nustatę bei įvedę praktiką, jog karalius esąs aukštesnis už did. kunigaikštį. Vytautui karaliaus titulą, kaip žinia, Šventosios Romos Imperijos imperatorius Zigmantas pripažino, tik, lenkų iškeitam aiškinimui užkirsti kelią, pasiūlė ir formaliai apsivainikuoti, kas, kaip žinoma, nebejvyko lenkams pavogus iš Romos atgabenamą karališkąją karūną.

Rusų metraščiuose did. kunigaikščio titulas atatikdavo Vakarų Europos karaliaus terminui, nes slavai karaliaus vardo ir nevartodavo.

AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS

Lietuvos Konsulatas Chicagoje gavo ir šiuo skelbia sekamas aukas vilniečių sušelpimui:

Springfield, O. Liet. Sūnų ir Duk. Paš. D-ja, per J. Veiverį iš iždo $25, nariai sudėjo $15; Racine, Wisc., lietuviai sudėjo ir per M. Kasperaitį pris. $40 (šią sumą per suruoštas prakalbas sudėjo: po $5—ALT Sandaros 35 kp., TMD 121 kp., SLA 100 kp., M. Kasparaitis ir B. Pukis, S. Adomkevičių šeima $1.65; po $1—J. Kasputis, J. Mitkas, J. Kapočius, O. Jocienė, J. Gruzdienė, A. Pudžiūnas, A. C. Tilton, A. Krakys, A. Klapatauskas, Smulkiom aukom surinkta $4.35).

Kenosha, Wic., SLA 10 apskr., per iždininką J. Mačiulį iš iždo $5. Suvažiavimo vakarienėj surinkta $6.36; Ann Arbor, Mich., Jono J. Martino šeima $3; Rockdale, Ill. Šv. Juozapo D-jos nariai sudėjo ir per W. Waznį pris. $21; Sharon, Pa. LDS 107 kp., $3.10; Youngstown, O. per F. J. Madison $2.22.

Chicago, Ill., A. Grimaila, $1; A. Drasutis $1; F. Simans 50c. Šias penkias aukas Konsulatui pristatė dienraščio "Vilnies" admis. Klovainiečių klubas, per vice-pirm. St. Rimkuną. $30. VISO $153.18.

Sausio mėn. paskelb. aukos $949.50. Šioje sumoje buvo ir $99 sumoje aukos gautos ir Lietuvon pasiųstos 1939 m., o skelbtos šių metų pradžioje.

Viso 1940 m. sausio mėn. Konsulate gauta ir Lietuvon išsiųsta $1.003.68.

Visiems aukotojams ir aukų rinkėjams Konsulatas taria nuoširdų ačiū.

Lietuvos Konsulatas, 100 E. Bellevue Place, Chicago, Ill.

—Kurį laiką Lietuvoje veikusi Sovietų Sąjungos komisija internuotiems lenkų kariams ir pabėgėliams grąžinti į sovietų užimtas buv. Lenkijos sritis savo darbus baigė ir apie 1,500 internuotųjų šiomis dienomis bus išvežta į Vakarų Ukrainą ir Baltgudiją.

Iš Lietuvos Karų

Lietuvos nepriklausomybės karų kai kurios svarbesnės kautynės ir operacijos)

Lietuvos raitininkai parade

(Tesinys)

1920 rugsėjo 22-23 Beržininkų—Druskininkų operacija. Norėdama iš žiemių apsupti Gardino rajone esančius bolševikus, lenkų kariuomenės vadovybė nutarė sulaužyti Lietuvos neutralumą lenkų-rusų kare, likviduoti lietuvių pasipriešinimą ir ties Druskininkais persikelti per Nemuną į dešinę pusę, kad čia suduotų galutinį smūgį bolševikų žiemių-vakarų frontui. Lietuvos kar. vadovybė lenkų puolimo nelaukė, nes tikėjo, kad lenkai stengsis taikiu būdu baigti ginčą dėl sienos nustatymo, nes, derybas Kalvarijoj nutraukę, tuo reikalu kreipėsi į Tautų Sąjungą.

Rugsėjo 22 d. lenkų dvi pėstininkų divizijos ir dvi kavalerijos brigados, kumštimi smogdamos, palyginti, lengvai pralaužė lietuvių frontą ties Seinais, Beržinininkais ir Kadišiais, nes lietuvių jėgos buvo priverstos išsimėtyti plačiame fronte. Paprastu kairės sukimu, vora po voros, keliu tarp Seinų—Beržininkų ir Kapčiamiesčio, lenkai nužygiavo į Druskininkus (kur perėjo Nemuną), palikdami fronto apsaugai Suvalkijoje 17 Poznaniaus pėstininkų diviziją. Rugsėjo 30 d. lenkų vadovybė veiksmus Suvalkijoje sulaikė.

Per šias operacijas lietuviai turėjo didelius nuostolius: nukauti 2 karininkai ir 32 kareiviai, sužeisti 5 karininkai ir 98 kareiviai, į nelaisvę pateko 38 karininkai ir 1996 kareiviai.

1920 spalių 3 d. Varėna. Nors Lietuva ir buvo pareiškusi savo neutralumą lenkų-rusų kare, tačiau, to nebodami, lenkai pradėjo pulti ir Lietuvos teritorijoj. Rugsėjo 23 d. jie atbloškė lietuvių dalis ir ties Druskininkais persikėlė per Nemuną. Po nežymių su lietuviais susirėmimų ir rusams pasitraukus iš Gardino, lenkai pradėjo veikti prieš Varėnos stotį, kad perkirstų susisiekimą geležinkeliu su Suvalkija. Lietuvos vyriausybė, norėdama taikiu būdu baigti konfliktą su lenkais, pasiūlė derybas ir rugsėjo 29 d. pasiuntė savo atstovus į Suvalkus. Nors lenkai ir sutiko derėtis, tačiau karo veiksmų nesulaikė. Spalių 3 d. jie puolė negausias Varėnos apylinkėse stovėjusias lietuvių dalis ir savo gausingumu jas nubloškė. Čia išgamos geležinkeliečiai užstatė vagonais geležinkelio kelią ir dėlto į lenkų rankas pateko lietuvių šarvuotas traukinys "Gediminas". Suvalkuose derantis ir žinant, kad sutarties vis viena nebus laikomasi, lenkams rūpėjo laimėti laiką, kad būtų galima užimti Varėną ir tuo būdu neleisti lietuvių jėgas iš Suvalkijos permesti prie Vilniaus, kurį pulti jau tuomet lenkai rengėsi. Tasai sumanymas lenkams pavyko ir gen. Želigovskiui Vilnių puolant lietuviai nepajėgė į ten permesti savo jėgų.

(Bus daugiau)

IŠTRAUKOS IŠ KALBŲ PASAKYTŲ LTS SUVAŽIAVIME KAUNE

Ministro Pirmininko Merkio kalbos ištraukos

"Iš turimų aplinkybių ir duomenų atrodo, kad reikalas vargiai eis geryn. Yra pavojaus, kad jis gali ir pablogėti. Mūsų eksportas, mūsų galimumai gauti svetimos valiutos taip pat gali mažėti, nes negalime eksportuoti į tuos kraštus, į kur eksportuodavome ir iš kur gaudavome valiutos. Tenka susispausti, persitvarkyti. Iš kitos pusės, gyvenimo pabrangimas kelia klausimą, kaip padidinti atlyginimą tiems žmonėms, kurie gyvena iš algų."

"Visas ūkio aparatas yra daugiau pritaikytas taikos meto normalioms gyvenimo sąlygoms. Dabar gi tenka persitvarkyti beveik visose srityse, kad galima būtų lengviau prisitaikyti nenormalioms aplinkybėms. Ir šioje srityje tenka nemaža padirbėti, nemaža patvarkyti ir pertvarkyti visoje administracijoje, kad ji būtų lankstesnė ir tobulesnė. Tai administracijos reforma, kuri, kaip nekartą esu sakęs, yra būtina, bet ir gana sunki."

"Bėda didelė yra ta, kad Vilniuje ir jos srityje randame daug mūsų kraštui nereikalingo elemento, kurį iš čia pašalinti yra labai sunku."

"Yra plačiai žinoma, kad Vilniaus krašte ir pačiame mieste katalikų bažnyčios vadovybė ir jos žinioje esantieji dvasininkai dar nėra susiderinę su visais Lietuvos Respublikos valstybingumo reikalavimais."

"Turėkime kantrybės, o reikalas susitvarkys, kaip to reikalauja mūsų valstybės interesai, ypač mūsų užsienių politika."

—Prasidėjus šalčiams į Kauno žiemos uostą suplaukė žiemavoti daugiau kaip 100 garlaivių ir baidokų, kuriems čia atliekama ir remontas.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

AR TIKRAI VEDYBOS YRA MOTERIMS NAŠTA?

Rašo ONA—ZAUKA

Pasiskaičiusi VIENYBĖJE straipsnį "Moterys ir Vedybos," taip svarbiu visiems klausimu, norėčiau pareikšti keletą minčių.

Tas straipsnis vedybų klausimu iš moters - šeimininkės pusės skamba pagrindinai pesimistiškas ir labai neįdomus. Pagaliau, klausimas, ką moteris už jos visą šeimininkavimą gauna? Norėčiau paklaust, o **ko ji nori?**

Gyvenime yra labai senas vienas pasakymas: "kaip pasikłosi, taip išmiegosi!" Tas pasakymas buvo teisingas senovėje, teisingas jis ir šiandien. Nors mes ir sakom, kad gyvenam labai moderniškam amžiuj, bet pasirodo, kad ne visos moterys moderniškai galvoja ir naudojasi moderniškais išradimais.

Šiandien moterys naudojasi lygiomis teisėmis su vyrais. Jos gali verstis tokiais darbais kaip ir vyrai, gali elgtis kaip nori ir gyvent kaip nori, **žinoma, neišeidamos iš įstatymų ir padorumo ribų.** Na, ko jos daugiau nori? Visa bėda prasideda, kada moteris tik žiūri į vyrus ir stengiasi atlikti tik tokius darbus, kokius atlieka vyrai. O kas nori tokios moters?!

Pagrindinai imant viso žmogaus pamatas yra vyro ir moters bendravimas, kitaip sakant — vedybos, kurių vyriausias gamtos skirtas tikslas yra užauginti sekančią kartą. Visai naturalu, jeigu vyras ieško būdų kaip išlaikyti savo šeimą, moteris atlieka visus darbus apie namus, kitaip sakant, būna namų šeimininkė. **Jeigu tas gyvenimas jai labai nepatinka ir ji jo nepakenčia, tai ji neturėjo jokios teisės ištekėt.** Koks yra vedybinis gyvenimas, **daugumoje atsitikimų nusveria moteris. Dėl ko vyras veda, jis žino, bet kartais bėda, kad moteris nežino ko ji išteká!** Moterys, kurios savo vyrais skundžiasi, daugumoje atsitikimų ištekėjo ar tai dėl pinigų, ar dėl garbės, o kaip ištekėjusi pamato, kad jos vyras **pirmoj vietoj yra vyras,** o tik paskui garbingas ar piningas, kelia didžiausią lermą ir jai atrodo visas pasaulis kaltas ir negeras! Ir kaip tokia moteris moka aimanuoti! Kiek valymo, kiek indų plovimo, kiek vaikai ją prinervuoja! Ištikro, jos akimis, niekas taip sunkiai nedirba, kaip ji, o jau tas vyras — tai tikras latras, nežiūrint ,kad jis galbūt dirba per dieną, kaip juodas mulas! Ji kasdien diktėja ir kasdien skundžiasi, **kaip jai sunku gyvent ant svieto!** Daugumoje atsitikimų visi jos gaili —vargšė žmonelė! **Ištikro gaila tokios moters, bet dar daugiau gaila jos vyro ir vaikų.**

Ištekėjusi moteris, galėdama būti namie ir rūpintis namų ruoša, valgių gaminimu ir vaikų prižiūrėjimu, turėtų skaityti save labai laiminga. Jeigu ji yra moderniškai susitvarkiusi namų ruošos darbam, ji turi užtektinai laiko, kuris priklauso jai, ir jeigu ji tiktai nori, tą laiką gali sunaudot savęs pasigerinimui, skaitymui ar kam kitam, o apsišviesdama save, ji daug gali pagerinti ne tik savo, bet ir savo šeimos gyvenimą.

Taisyklės, kurios buvo geros prieš trisdešimtį metų, kad vyrą galima namie palaikyti geru valgių gaminimu, švara ir malonumu, yra geros ir šiandien!

Kad moteris negauna malonaus žodžio nuo savo vyro, ir nuo bet kokio kito vyro, tai tik jos pačios kaltė! Daug kartų girdime: "O, kam man čia tą ar kitą veikt ar daryt, tas nemes, kits neves, koks čia skirtumas." Tokios moters nuomone, by tik "susižuvavo" vyrą, tai jau viskas ir baigta. Taip manydama ir sakydama sielojasi, galvoja, kodėl jai vyras meilaus žodžio nepasako? Ir visados ta pati istorija: O, tai jis po vestuvių pasikeitė," tik, Dieve gink, — ne ji. **Tuo tarpu tokia moteris užmiršta, kad pirmiau to paties vyro laukdama pasidabindavo, apsišvarindavo, pati buvo maloni ir meili.** Koks gi dabar skirtumas? Ogi štai koks. Išlindus iš lovos, susivėlus, su iškrypusiomis šliurėmis, sėdi kaip pelėda, o kartais ir per dieną taip issivalkioja! O jeigu ne, tai tik vyrui išėjus į darbą — bėga pas "kūmas" paplėtkavot. Kai mato, kad jau vyras pareis iš darbo, kuogreičiausiai nešinasi namo, kad ji **pirma už vyrą būtų namie ir atidarytų keną binzų vakarienei.** Kaip tik vyras į stubą, ji griebiasi ką nors dirbti. Vyrui žodžio neištarus, jau pradeda savo pasaką. Kaip ji sunkiai per dieną dirba, nuo ankstaus ryto iki vėlai nakčiai namų darbas niekad nepasibaigia, Jonukas ir Marytė tą ar kitą padarė. "Tėvai, duok vaikams į kailį!" Ji jau nieko negali, net ant kojų nepastovi. **Tėvui nieko daugiau nelieka kaip pareikšt žmonelei užuojautą, duot vaikams į kailį. O jeigu nenori vaikams į kailį duot ir reikšt žmonelei visokios užuojautos ir meilius žodelius, pasigriebęs kepurę bėk per duris.** Kitą vakarą, tos pačios istorijos tikėdamasis vyras jau visai nepareina. Na, žinoma, žmonelė labai įsižeidus! Reikia bėgt pas kūmas pasišnekėt, pasiguost, **pasiklausinėt,** kaip vyrą sutvarkyti: **"Vyras pasiuto—meilaus žodžio neištaria, namo neparsivelka! Patarkit, kas daryti!..."**

Toks vyras jau negali jokio žodžio ištart, ne tik dar meilaus, ar namo eit.

Nesakau, kad šeimininkei viskas einasi lengvai. Pasauly nieko nėra gero, kas lengvai pareina. Apskritai, žmogus ką nors labai lengvai gaudamas, neįvertina. **Sakyčiau, moteriai tikrai yra pasauly daug sunkiau gyvent, negu vyrui, bet ji gauna daugiau protekcijos.**

Jau vyras ar moteris susivedami turi žinot, ko jie susiveda, o ne apsivedę sakyt vienas kitam: "Tu turi man algą mokėt arba malones teikt." Tada jau šaukštai po pietų, nėra ko kalbėt. Jeigu vyras mokės savo žmonai algą, tai žmona tik ir bus jo tarnaitė.

Paprastai, sako, jos vyrui atrodo, kad ji, kaipo šeimininkė, turinti daryti tai kas jai priklauso. Žinoma, kad ji turi daryti tai kas jai priklauso. **Kiekvienas žmogus gyvenime turi atlikti tam tikras pareigas ir prisilaikyti tam tikrų taisyklių ir įstatymų, ar tie įstatymai jam patinka ar ne, nes tos taisyklės yra, ne tik vieno individo gerovei, bet bendrai visos žmonijos gerovei. Moteris, ištekėdama, drauge apsiėmė atlikti tam tikras pareigas, kurias ji turi atlikti, ar jai tas patinka ar ne.** Už gerą darbo atlikimą ji gauna ir pagyrimą. Taip moteris džiaugiasi, kad jos vyras gauna savo darbe paaukštinimą, taip vyras džiaugiasi ir moterį pagiria, jeigu ji gudriau ir gražiau atlieka savo namų darbą. Moderniškai susitvarkiusi moteris visai neturi dirbti keturioliką valandų per dieną. Esu tikra, kad iš jos to niekas ir nereikalauja.

Šiais laikais jau niekas iš moters nepasijuokia, jeigu ji, atlikusi savo tiesiogines pareigas, tai yra namų ruošą, išeina ar tai į susirinkimus ar paskaitas, ar kur kitur. **Jeigu jau jos būtų taip pririštos prie namų darbo, tai jokiu būdu negalėtų dalyvauti visuomeniniam gyvenime, kiek jos šiais laikais dalyvauja.**

O kad vyras darytų iš vedybų tikrą karjerą, tai šiais laikais yra kaip tik atbulai. Šiandien, ypatingai Amerikoje, kaip tik yra bendra nuomonė, kad vedybos, tai yra tikra moters karjera. Jeigu vyras rūpinsis apie indų plovimą ir kitą namų darbą, suprantama, kad jis negalės tiek pasirūpint apie savo tiesioginį darbą, tai yra šeimos išlaikymą, kas šiais laikais yra svarbiausia ir gana sunku.

Amerikoje 86% moterų yra visko pirkėjos, tai reiškia, kad vyras uždirba, o moteris praleidžia. Nemanau, kad moterims taip blogą.

Naujos mados sportinis aprėdalas

TĖVO ĮTAKA VAIKAMS IR ŠEIMAI

Rusų rašytojas Maksim Gorkij vienoje savo novelėje vaizduoja trečių metų vaiką. Tarp kitų labai įdomių psichologinių vaiko bruožų jis iškelia vieną dalyką: mažas Griša negalėjo suprasti kam reikalingas tėvelis. Mamytė ir auklė, suprantama, labai reikalingos: jos valgydina, rengia, slaugo mažąjį berniuką, bet ką daro tėvelis? Iš viso, kam jis gyvena jų namuose?

Tėvo problema mįslinga ne vien mažajam tos novelės berniukui. Ji dažnai būna nesuprantama daugeliui vaikų.

Keistas, liūdnas ir mįslingas šeimos pedagogikos klausimas! Kalbama ir rašoma, esą, šeima auklėja vaiką, ugdo jo polinkius, įdiegia būdo daigus, padeda susiformuoti vaiko asmenybei. Kalbama apie šeimos auklėjamąją reikšmę, šeimos pastangas ir rūpesčius. Bet kai pažvelgi į realų šeimų gyvenimą, tai matai, kad tą darbą dirbti įpareigojamas tik vienas šeimos narys — motina. Rodosi, kad ji viena turi nešti visą atsakomybės naštą už jos vaikų auklėjimą. Rodosi ,auklėjimas tėra vien tik moters monopolis, kurio vyras nenori nei pažinti, nei matyti.

Tėvas dažnai būna abuojas. Kam jam rūpintis vaikais? Yra motina, ji tesižino, ką su jais daryti, kaip elgtis. Tėvas išlaiko šeimą, atneša pinigų, apmoka išlaidas — tų pareigų jam, atrodo, pakanka.

Tėvo abuojumas neigiamai atsiliepia į vaikų būdą. Tėvui gali atrodyti, kad jis nesikiša į auklėjimą, kad jis nedaro jokios įtakos vaikams, bet iš tikrųjų yra kitaip. Kiekvienas tėvo poelgis, kiekvienas žodis, darbas stipriai veikia vaikus. Tėvas nesąmoningai, nenorėdamas "auklėja," tik, gaila, dažnai neigiama prasme.

Dažni pasikalbėjimai su vaikais, per kuriuos nušvistų vaikų mintys ir svajonės ,neturėtų tėvui atrodyti nereikšmingi. Kas labiausia artina žmones, jei ne nuoširdžios kalbos, kada, rodosi, žmogaus siela atsiskleidžia prieš kitą žmgų? Ar vaiko minčių pasaulis, jo jausmai ir siekimai nėra tėvui brangus mylimos sielos atspindis? Pažinęs vaiko dvasinį pasaulį, tėvas susidomėtų jo interesais. Jis parodytų susipinimą ar palankumą savo vaikui, kurio pakankamai dar gal nepažįsta. Giliau supratęs vaiko pasaulį, tėvas rastų apie ką su vaiku kalbėti, kuriuo būdu prie jo prieiti. Užsimegstų abipusiška bičiulytė. Tada nebereiktų vaikui drebėti ,išgirdus tėvo balsą ar tik jo vardą.

Artimesniam bendravimui su vaikais gali būti panaudoti žaidimai, pasivaikščiojimai ir iškylos. Kodėl įpratome matyti tik motiną vaikščiojant su savo vaikais? Ar saulėta šventadienio diena negalėtų būti bendra šeimos šventė, kai šalia motinos eitų ir tėvas? Tiek įdomių dalykų, reginių ir vaizdų galima pamatyti gamtoje, tiek gražių jausmų galima išgyventi bendraujant visai šeimai.

Konkrečių progų bendrauti su vaikais kiekvienas tėvas galėtų rasti labai daug. Svarbu turėti nusistatymą ir pasiryžimą. Šeima yra stiprus vienetas, atkakliai kovojas už savo teises ir gyvenimą. Kodėl jį skaldyti auklėjimo srityje?

Teauklėja mūsų vaikus šeima, kaip vienetas, kaip visuma, bet ne vien tik motina arba tik tėvas. Teeinie jie kartu, sutartinai, bendrai pakeldami visus sunkumus ir bendrai besidžiaugdami laimėjimais. Kai šeimoje auklėjimo darbą dirbs abu tėvai, besiremdami tais pačiais auklėjimo dėsniais ir būdais, tada nebereiks vaikam pakampiais slapstytis nuo baisaus tėvo "autoriteto" ir nebereiks klausti, kam tėvelis gyvena jų namuose.

E. Vasyliūnienė

"Motina ir Vaikas."

MINTYS, KURIOS NEPATIKS...

Gražumo elementas žmonių meilėje...

Nors visos dainos gieda apie "gražias" mergeles ir bernelius, bet iš esmės tokio realaus "daikto, kaip "graži" ar gražus," nėra, nes **de gustibus non disputandum** — dėl skonio nesiginčijama — sakydavo jau romėnai, o žmonių lyčių santykiuose "gražumas" yra tik dalyku vaizduotės, paremtos lyties jausmu, (nėra ko išsigąsti dėl to žodžio, — paskaitykite to dalyko pasaulinius autoritetus: Foreli, Havelock, Ellis'ą ir kt. — ir rasite, kad aplamai grožio pajautimas turi šaknis lytyje...) Lygiai taip, kaip paviršutinį paveikslų grožį, ("perkėlus" jį ant žmogaus), garbinti — yra labai "**pigi meilės rūšis, (be kilnumo, be dvasios);** reikia garbinti ir **gerėtis esme, ne paviršiu!** Paveikslų esmė — ne patys pirmieji **paviršutiniai įspūdžiai,** taip ir žmogaus tikrąjį **gražumą** negali parodyti žmogui kito žmogaus vien nosis, akys ,ausys, etc. Reikia dar, kad būtų **įkvėpimas,** kurį paveikslas spindi **savo genijališkumu,** o žmogus — **sielos malonumu.** Tik su tuo ir paveikslai ir žmonės, yra **gražūs!** (Žmogus net "negražių" formų, per sielos prizmę, atrodo tobulai gražiu... Pavyzdys: Portugalų poezijos tėvas Francisco de Saade Miranda, 1495-1558 m., kaip net literatūros profesoriai stebisi! "Nors jo žmona nebuvo graži, jis taip ją vertino, kad jai mirus paniro giliau šion melancholijon, nebesirūpino savimi, išeidavo tik bažnyčion..." Mat, pasijuto **nustojęs žmogiško grožio, idealo...**

Kaip paveikslai nėra gražūs tik dėl rėkiančių ar margų spalvų, taip žmogaus grožio neužtenka.

STEBŪKLINGAS LAIKRODIS

Stockholme gyvenąs laikrodininkas Dovydas Olsonas, bedirbdamas laisvu laiku padirbdino laikrodį, kokio kito nėra visame pasaulyje. Šito stebūklingo laikrodžio ciferblate galima stebėti ne tiktai valandas, minutes ir sekundes, bet taip pat saulės ir mėnulio būklę. Rodo tas laikrodis taip pat ir dienas, kadangi yra sujungtas su automatišku kalendorium. Vietoj žadintuvo į laikrodį įjungtas radio aparatas, kuris pradeda transliuoti bet kurią, patinkamą, iš anksto nustatytą valandą. Jeigu norimą valandą radio transliacijos nebūtų, laikrodis pats įjungia patefoną. Nustatant kitą laikrodžio rodyklę, galima iš anksto įpareigoti laikrodį įjungti norimą valandą elektrinį virtuvėlį, kuris, užvirinęs vandenį ar pieną, pats išsijungia. Be to, laikrodis yra sujungtas ir su elektros apšvietimu taip, kad šeimininkas gali ramiai sau lovoje skaityti ir užmigti, šviesą išjungti pasirūpins laikrodis. Olsono konstrukcija susidomėjusi viena stambi švedų firma, kuri pasiryžusi pradėti masinę tokių laikrodžių gamybą.

MEILĖ IR ŠEIMA

Rašo PR. LAPIENĖ

Ar kad šio skyriaus vedėja atostogavo, ar kad pavasaris artyn slinksta, kažkodėl šiame puslapy buvo pasipylusios meilės litanijos. Tai koktu, anot vienos skaitytojos. Rokunda, vyrai gali pamanyti, kad visa, ką mes ir temokam kalbėt. Tačiau kai kurie vyrai tas litanijas sekdami man pasakė visai priešingai, būtent, kad moteris meilės visai nepripažįstanti. Jų nuomone, ji net vyrą rinkdamosi tesirūpinanti materialiu gyvenimu. Šiandien ideali moteris esanti - tik muziejuj drobėj ištepliota.

Argi ištikro taip? Argi moterei terūpi tik materialiai susikurti, kuomet ji ieškò gyvenimo draugo? Man rodos neklysiu pasakius, kad moteris, paduodama vyrui ranką, vaizduojasi būsimą gyvenimą bendru, visus rūpesčius ir džiaugsmus bendrais. Gyvenimas juk mums liūdija, kad net toji moteris, kuri susivėda be, taip vadinamos, meilės, o vien bėgdama iš vargo, siekdama garbės ar kitokių išskaitliavimų, tapus to vyro žmona moka taikintis gražiam bendram gyvenimui. Ne kartą matome, kuomet tėvelių lepinta dukrelė ištekėjusi bėga į dirbtuvę. Matome ir tokią, kuri susijungus su žymią vietą užimančiu vyru, pradeda ir pati vaidinti žymia esybe esanti. Mes kartais nusišypsome į tokią pažiūrėję, nes nepagalvojame, kad ji taikosi savo vyro aplinkai, nenori jo pažeminti savo paprastumu...

Meilė suveda į porą, bet dažniausiai nugyvenama poroje jaučiant pareigą rūpintis savo šeima. Bent kiek apsišvietusi moteris už nieką negriaus namų židinio. Be to, ji gerai supranta, kad visa žiba tik iš tolo. Nepatyrusi gyvenimo moteris, kuri pasimojo tikresnės laimės — meilės atsiekti, greit pasijunta nudegus pirštukus, nes viliojęs ją žiburėlis tik netikra šviesa spindėjęs, tik vilium žėrėjęs. Nors, bendrai imant, moteris instinktyviai nori visiems patikti, prieš jos norą ji parodo dantukus ją prakalbinusiam vyrui (nors minty apie nuodėmę ir pamanyti bijotų), ji kikena draugijose, žavisi beriamais komplimentais, bet ji daug greičiau už vyrą atskiria pelus nuo grūdų. Gali ji susižavėti už lango čiulbančia vyriškos giminės lakštute, gali ji sukliedėti valandėlei, bet rimčiau pagalvojus, ji supras klaidą daranti. Ji supras, kad toks "lakštutė" rytoj kitaip vėl čiulbės, vėl ieškos nuotykių besižavėdamas nauja meile... Juk nėra vyro, kuris apimtų savy visa: stropų darbininką, nuoširdų vaikams tėvą, romantišką meiluži, drąsuolį Tarzaną ir dar daugybę moterims patinkančių ypatybių. Tik iš tolo žiūrėdamos galime pamatyti tobulybes, galime jomis susižavėti, galime dėl jų sugriauti savo pakenčiamą gyvenimą ir vėliau verkti ir keikti likimą, kam jis mus klaidingais keliais nuvedė, kam buvo akis apdūmęs... Jei atydžiau gyvenimui prisižiūrėsime, puikiausiai įsitikinsime, kad čia apkalbama mintis teisingai.

Nenori ir vyras tuo pat laiku kelių žmonų. Nors istorija mums ir pasakoja, kad buvę tautos(dar ir yra tokių), kurių vyrai turėdavo po keliolika ir net kelias dešimtis žmonų, bet ten pat sako kuriam tikslui tos žmonos tarnavo. Daugiau žmonų, reiškė, daugiau darbininkių. Vyras jautėsi šeimos viešpats ir naudojosi gyvenimo patogumais, kuomet už jį dirbo didelis skaičius jo žmonų su vaikais.

Mūsų kai kurie vyrai irgi pabando kartais susirasti pašalines žmonas (nors ir neoficialiai, nors ir nesusiriša paviršutiniais ryšiais). Noriu manyti, kad ir jie daro kitokiais, ne meilės, sumetimais. Paprastai tokie vyrai savo žmonoje nori rasti daugiau, negu ta gali duoti. Jie ieško joje mylimosios, idealės motinos, suprantančios jo darbe padėjėjos, kartais politikierės ir labai dažnai nori rasti savo žmonoje jos sugebėjimas savo vyro talentą profesijoj, bizny ar kokiame užsiėmime jis bebūtų, įvertinti su kaupu. Tą visada "sugeba" padaryti svetima moteris, kolei jis ją sutinka iš arti. Taip sakyt, kol jis pats įsitikina, kad visos moterys geriausiai tesugeba būti tik moterimis.

Taigi kaip vienos, taip kiti pasijunta nusivylę, kuomet jų siekiama esybė pasirodo visame puikume ir menkume.

Tačiau gyvenimas duodasi pažinti tik tiems, kurie juo eina neskubėdami daryti išvadas apie vienokius ar kitokius reiškinius. Ir šeimose daug mažiau įvyktų perskirų, jei vienas ar antras vedusiųjų nesiskubintų greit su priekaištais. Jei dėl tariamo neištikimumo pakeliama audra, dažnai sugriaunama šeimos ramybė ir labai retai bepajėgiama jį atstatyti.

Mes, moterys, turėtume gerai įsisąmoninti kas yra meilė ir kokia jos paskirtis gamtoje. Poezijoj ji lyginama dangiškam grožiui, šventųjų aidams, klojama jai po kojų viso pasaulio turtai, jaunuolių lūpos to žodžio visai negali ištarti, jie tik dūsavimais ją garbina... Mes, prisiskaičiusios meilei dainuojamų himnų, kartais irgi svajingai primerkiame akis, nors būtume ir ne be pirmoj jaunystėj. O tačiau jei kalbėtume paprastai, jei meilė mūsų akyse stovėtų tik kaip aistra, kurios užduotis daugintì pasauly gyvybę, — mes perdaug tąja meile nesižavėtume. Maža to, mes kokį dabitą, prie mūs besiartinantį su apdailintais žodžiais, palygintume mintyse kitam gamtos tvariniui, daug žemiau stovinčiam už žmogų, sakysim, katinui... Aišku, tada mes į tokį dabitą žiūrėdamos tegalėtume jam užjaučiančiai nusišypsoti ir patarti vesti arba grįžti pas žmoną, jei yra vedęs, nes aukščiausiam gamtos tvariniui nepritinka "kniaukti."

Panašiu būdu "don žuanėlius" sutikdamos, galėtume daugeliui mūsų lengvabūdžių seserų apsaugoti šeimos ramybę.

Šeima mūsų rankose ir džiaugsmui ir laimei savo vaikų turime pačios stovėti jos garbės sargyboje.

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčiu paremti dienraščio leidimą

"DIRVA"
25 m. Jubiliejinis vajus

Tautinis savaitinis laikraštis eina 25-ti metai

Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARPIUS

Prenumerata metams:
Amerikoje ____ $2.00.
Pusei metų ____ $1.00.

Ekstra: kurie išsirašys laike Jubiliejinio meto, 1940, gaus Dirvą per 15 mėnesių už tą patį metinį mokestį, $2.00.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

VIENYBĖ

GAUSIAI AUKOJA VIENYBĖS BAZARUI

VIENYBĖS skaitytojai ir Brooklyno lietuvių visuomenė jau žino, kad šį šeštadienį, vasario 17 d., prasideda dienraščio VIENYBĖS bazaras, kuris tęsis per sekančius keturis savaitgalius. Bazaras įvyksta SLA namo antrame aukšte, 197 Grand St., Brooklyne. Pradžia 7-tą val. vakare.

Besiartinant bazarui, dienraščio draugai ir rėmėjai patys gausiai aukoja ir nuo savo pažįstamų renka įvairius daiktus bazarui.

Su pirmiausia ir didžiausia auka pasirodė PETRAIČIŲ BALDŲ ĮSTAIGA, veikianti po vardu Grand Chair Corporation, 409 ir 436 Grand St., Brooklyn, N. Y. Reikia pažymėti, kad p. Antanas Petraitis su savo sūnais Vladu ir Juozu teikia lietuviams labai malonų ir prieinamomis kainomis patarnavimą, parduodami ir net lengvomis sąlygomis išsimokėjimui duodami įvairius namams baldus. Petraičių Grand Chair Corporation ne tik parduoda įvairius baldus, bet jie ir patys išdirba labai gražius virtuvėms baldus (Kitchen Sets). Taip pat senus baldus perdirba į naujus. Lietuviai gali sutaupyti nemaža pinigų pirkdami savo namams baldus Petraičių Grand Chair Corporation įstaigoje.

Taigi ponai Petraičiai paaukojo labai puikų Kitchen Set ir Vienybės bazarui, kurį bazaro lankytojai turės progos išlaimėti dovanomis. Už tokius virtuvės baldus reikia mokėti mažiausiai $36, nors patys Petraičiai, kaipo Kitchen Sets išdirbėjai, žymiai pigesne kaina parduoda. Atsilankantieji į Vienybės bazarą lietuviai turės progos laimėti kaipo dovaną šį gražų ir brangų Kitchen Setą. Už tokią puikią ir brangią dovaną nuoširdžiai dėkojame ponams Petraičiams.

Pasidarbavimu p. V. Matusevičiaus, sekanti Brooklyno biznieriai pasižadėjo Vienybės bazarui aukoti sekančiai:

JUOZAS ZEIDAT, 411 Grand St., Brooklyne, dvi bonkas degtinės ir bonką vyno.

LIUDAS ALEKSIEJUS, 33 Hudson Ave., C. Brooklyne, bonką degtinės ir bonką vyno.

FRANK ŠUIPIS, batsiuvis, 306 Union Ave., Brooklyne, 7 poras guminių batams užkulnių.

THEO. BROAUWER and Son, laikrodininkai, num. 471 Grand St., Brooklyne, dėžutę įvairių brangenybių.

HENRY'S ICE-CREAM PARLOR, 241 Grand St., Brooklyne, $4 vertės saldainių.

Visiems aukojusiems ir pasižadėjusiems aukoti nuoširdžiai dėkojame.

Prašomi visi dienraščio Vienybės draugai ir prieteliai kas ką išgali paaukoti šiam Vienybės bazarui. Kuriems nepatogu atnešti aukojamus daiktus į Vienybės administraciją, prašome pranešti, o mes patys atvyksime paimti aukojamus daiktus. Visi prašomi įsitėmyti, kad bazaras prasideda šį šeštadienį, vasario 17 d., SLA namo antrame aukšte (virš Vienybės patalpų), 7-tą val. vakare. Nuoširdžiai kviečiami visi geros valios lietuviai atsilankyti.

Bazaro Rengėjai ir
Vienybės Administracija.

MIRTYS

Ema Saralavičienė, 63 m. amžiaus, gyv. 45 So. 3rd St., mirė namie vasario 10 d. Palaidota vasario 13 d., šv. Jono kapinėse iš Angelų Karalienės bažnyčios. Laidojo graborius J. Garšva.

Vasario 10 d., Unity ligoninėj mirė Aldona Dalton, Vinco Žuko duktė, sulaukusi vos 24 m. amžiaus. Velionė Aldona Dalton, gyveno 178 Atkins Ave., Brooklyne. Pašarvota buvo Ballas-Bielausko koplyčioj, 660 Grand St., Brooklyne. Palaidota antradienį, vasario 13 d. 2 val. p. p. Alyvų kalnelio kapinėse.

Laidotuves aptarnavo Matthew Ballas-Bieliausko laidotuvių biūras.

Aukojo spaustuvės modernizavimui

Paskutiniu laiku geros valios lietuviai, Vienybės dienraščio skaitytojai ir spaudos rėmėjai daugiau pradėjo aukų skirti dienraščio spaustuvės tobulinimui. Pilnai suprasdami tautinės spaudos reikšmę ir josios palaikymą, mielai aukoja kas kiek išgali. Paskutinių keletos savaičių laikotarpyje aukų susilaukta ir iš kolonijų dienraščio skaitytojų. Įvykusiame dienraščio metiniame parengime iš daugelio susitikusių ilgamečių dienraščio skaitytojų, naujųjų rėmėjų, gauta aiškūs pasisakymai apie įsteigimą spaustuvei modernizuoti fondo. Daugelis pasižadėjo remti ir aukoti.

Dienraščio skaitytoja Mrs. Anna Palmer iš New Yorko spaustuvės modernizavimu paaukojo $1.

Nuoširdus dienraščio rėmėjas p. Juozas Matulaitis iš Flemington, N. J. dienraščio parengime paaukojo $1 spaustuvės gerinimui.

Aukotojams reiškiame nuoširdžią padėką.

Lankėsi malonūs kaimynai

Sekmadienį, vasario 11 d., apsilankė Vienybės administracijoj trys New Yorko vienybiečiai: ponai Pranas ir Agnes Rollins ir p. Antanas Jocis. Tai malonūs, linksmi kaimynai ir nuoširdūs vienybiečiai. Ponai Rollins ir Jocis užsimokėjo metines prenumeratas ir padėkojo už gautas dovanas, o ponia Rollins paaukojo $1 Vienybės spaustuvės modernizavimo fondui. Vienybės administracija nuoširdžiai dėkoja poniai Rollins už auką ir pp. Rollins ir Jociui už sumokėtas prenumeratas.

Kvederauskams 25 m. vedybų sukaktuvės

Vasario 14 d., Valantiejaus dienoj, Veronikai ir Antanui Kvederauskams, gyvenantiems 177 Chestnut St., Cypress Hills sukako lygiai 25 m. vedybinio gyvenimo.

Šia proga p. Žostautų šeima, 78-28—88 Rd., Woodhaven, L. I. ponus Kvederauskus sveikina ir linki geriausio pasisekimo, laimingai sulaukti auksinės vedybinio gyvenimo sukakties.

J. Valaitis.

Suorganizuotas naujas orkestras

Trumpoje ateityje pasirodys naujas lietuviskos ir amerikoniškos muzikos orkestras, kurį sukūrė ir suorganizavo jaunas ir energingas lietuvis Feliksas Puščius. Reikale samdymo orkestro kreipkitės į Feliksą Puščių, 60 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

A. P.

BOSTONO RADIJO

Šeštadienį, vasario 17 d. programas per stotį WORL, 920 klc., 8:30 val. ryte bus: 1. Dainininkė Elena Repšienė, iš Cambridge; 2. Edith Repšiūtė iš Cambridge, pianistė; 3. Kalbės Dr. Jonas Repšis iš Cambridge tema "Ką Valgyti, kad būti sveiku".

Programa iš Boston į Lietuvą per stotį WORL, ir trumpų bangų stotį WRUL. Nedėlinis programas reguliarinis 9:30 iki 10 val ryte per stotį WOR L, 920 klc. Nuo 10 iki 10:30 val. ryte įvyks programas į Lietuvą per stotį WORL. Kas negauna stoties WORL ant savo radio, o turi trumpų bangų radio setą, gaus programa per trumpų bangų stotį WRUL, 15.13 megociklių, arba 19.8 metrų ilgumo bangą, gyvenantieji bet kur Amerikoj, So. Amerikoj ir Kanadoje. Lietuvoj girdės 11.79 megock. arba 25.4 metrų.

Programe dalyvaus svečias iš N. Y. Aleksandras Vasiliauskas, Franklin Vyrų Choras iš Montello, vad. Adolfui Krušui, Šešios Birutės iš Bostono, Smuikų Kvartetas, smuikininkas solistas Longinas Buinis, Jr., pianistė Valentina Minkienė, Lietuvą ir vilniečius sveikins Bostono Lietuvos konsulas, adv. A. Šalna.

Steponas Minkus,
garsintojas.

Lietuviškos knygos platinasi

Lietuviškų knygų skaitytojų ratelis auga. Kiekvienas naujos knygos paskelbimas pritraukia naujų narių. Šiomis dienomis skaitytojai dalinasi tik ką gauta iš Kauno Petro Babicko knyga "Išniekintos Vėliavos". Komisija gi ruošiasi neužilgo paskelbti naują knygą visiems, kurie myli pasiskaityti įdomių lietuviškų pasakų.

Komisija.

Scena ir gyvenimas...

Varnai susilaukė sūnaus

Vasario 9 d. p.p. Antanas ir Stella Varnai susilaukė sveiko 7 svarų sūnelio. Ponia Stella Varnienė randasi šv. Katarinos ligoninėj su sūneliu, kurie jaučiasi gerai.

Sveikiname Varnus susilaukus įpėdinio ir linkime, kad užaugtų sveikas ir doras vyras ir geras lietuvis.

Fr. M.

Mirė Phila. lietuviai

Mums pranešama iš Phila. lietuvių kolonijos apie mirtį šių lietuvių:

Sausio 18 d. Phila. General ligoninėje mirė Kostantas Benušis, 64 metų amž. Palaidotas sausio 20 d. šv. Kryžiaus kapinėse.

Sausio 24 d. mirė Vladas Česna, 70 metų amž. Palaidotas sausio 28 d. šv. Dominiko kapinėse.

Sausio 25 d. mirė Kazimieras Januškevičius, 69 m. amž. Palaidotas sausio 30 d. New Camden kapinėse.

Lietuvių biznio ar tam panašios įstaigos turi turėti visada ryšių su plačiaja visuomene. O ypač laikraščių įstaigos turėtų būti žmonių lankomos nors ir mažiausiu reikalu. Jums minutė užsukti į lietuviško dienraščio įstaigą ir pasiteirauti įvairiais reikalais bei pasitarti kokiais nors klausimais, suteiks malonumo patarnaujančiam ir patarnaujamam. Lietuvio-vės paskutinis ir pirmutinis žingsnis turėtų būti lietuviškai spausdinamo žodžio įstaigoje.

Taigi, esant nors mažiausiam reikalėliui, malonėkite kreiptis į VIENYBĖS administraciją, o mes Tamstoms su mielu noru visada patarnausime ir pasidalinsime turimomis žiniomis ir patarimais.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

KADA JŪS DAUG VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE
GREIT BLAIVINA
COSSACK SPECIAL BITTERS
Pleasant to take!
SINCE 1880
Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS
NUPIGINAME KAINAS 30 NUOŠIMČIŲ

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus.
Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
gaunama specialios degtinės ir vynų
Republic, Maryland Rye, grynų rugių degtinė 3 metų senumo, 90 laipsnių stiprumo
Kvorta . . $2.09 Pint . . $1.07
ĮMANT 12 KVORTŲ DUODAMA 10% NUOLAIDOS
Republic Liquor Store
415-17 KEAP ST., (arti Grand St.) BROOKLYN, N. Y.
XAVERAS STRUMSKIS
TEL.: EVERGREEN 7-2089 LICENSE L.-72

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

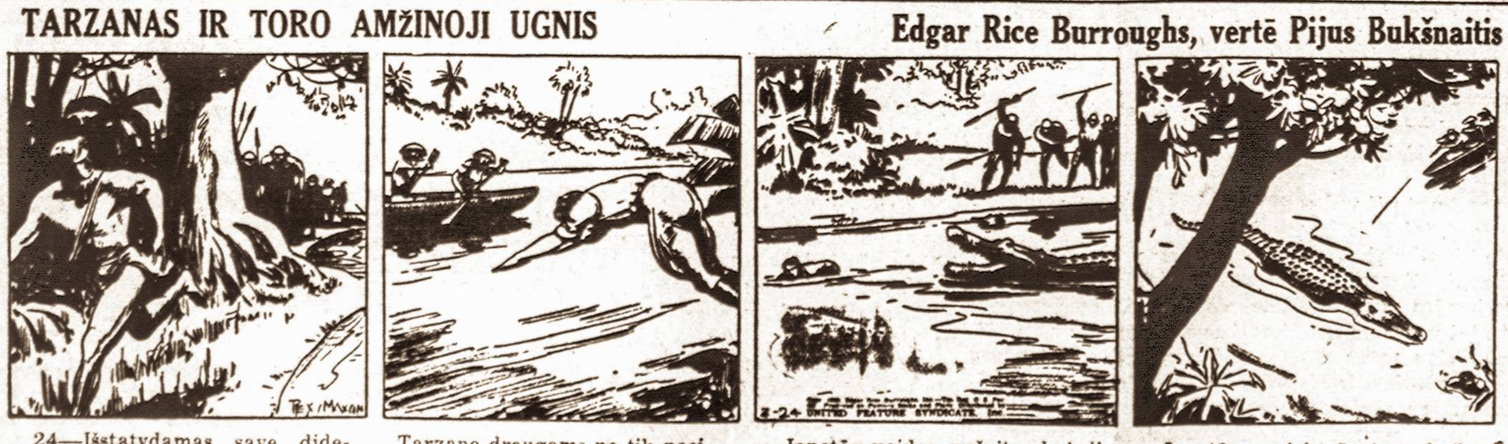

24—Išstatydamas save dideliam pavojui, Tarzanas nuviliojo laukinius toliau nuo valties. Ir nors kai kurie, Tarzaną besivydami, pamatė, kad kiti suimtieji pasiliuosavę bėga į valtį, bet užbėgti jiems už akių jau nesuspėjo. Tarzano draugai spėjo nusiirti nuo kranto.

Tarzano draugams ne tik pasisekė sulipti į laivą, kuriame jie rado sumestus savo ginklus, bet ir nusiirti nuo kranto tiek, kad laukiniai negalėjo jų pasiekti savo iešmais. Jų valtį tuo pagriebė smarki srovė ir nešė tolyn. Netrukus iš krūmų nuo kranto šoko O'Rourke.

Janetės veidas nušvito, kai ji pamatė atplaukiantį Perry O'Rourke. Bet netrukus ji sukliko, kai pamatė, kad krokadilius vejasi Perry. "Irkimės prie jo!" — suriko D'Arnot. Visi pradėjo smarkiai irkluoti prie Perry, nors tas juos artino prie laukinių ant kranto.

Janetė pagriebė šautuvą ir šovė į krokadilių, bet nepataikė. Perry kovojo su smarkia srove, negalėdamas skubiai plaukti. Krokadilius artinosi. Janetė šovė antru kartu. Kulka perskriodė krokadiliaus kaklą, bet šis ne tik nesustojo, bet dar pikčiau pradėjo griebti auką.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje